

ਅਰਵਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਂਗਵਾਨ, ਜੇ.

ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ- ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2019 ਦਾ ਸੀ ਆਰ ਐਮ-ਐਮ ਨੰਬਰ 5074

28 ਮਈ, 2019

ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985— ਐੱਸ.ਐੱਸ. 42 ਅਤੇ 50—ਨਿਰੋਧ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ—ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ—ਗੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਬਰੀ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ — ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ-ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਥਾਨਕ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪੀਡੀਐਫ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ-ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੈਕਲਿਸਟ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਣ-ਸੂਚੀ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਪੀਡੀਐਫ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ-ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਯੂ.ਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਚੈਕਲਿਸਟ ਦੀਆਂ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਟ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ , ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਪਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਵਾਂਗ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪੈਰਾ ੯)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ , (i) ਲਾਜ਼ਮੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

- ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਰੈਗੂਲਰ) ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫਸਰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਐਡਹਾਕ ਏਐਸਆਈ ਹੈ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਤੇ 67 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾਂ

ਰੈ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਆਪਣੇ ਤੁਰੰਤ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

- ਜੇ ਕੋਈ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ "ਰੁਕਾ" ਭੇਜੇਗਾ।
- ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ 72 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਜਾਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਅਵਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਏਗਾ।

ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ।

- ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾ ਹੋਣ।
- ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50, ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਤੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ।
- ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਤੀਜਾ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਰੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਦੀ ਸੂਚੀ ਰੱਖੇਗਾ

ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਜੁੜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੂਚੀਬੱਧ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਸਾਲ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- ਜਿੱਥੇ ਪੂਰਵ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 (1) ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਸੰਚਾਰ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਚਾਰ ਸਪਸ਼ਟ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਧਾਰਾ 41, 42 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।

- ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ।

- ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ, ਜਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਸਿਵਲ ਦੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਭਾਗ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਸ਼ਨ ਮੀਮੋ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸੀਡੀ ਫਾਈਲ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।

- ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਹਿਲਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- ਨਮੂਨਾ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਕਸਰਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ

ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

- ਬਲਕ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੈਕੇਜ/ਕਟੋਨਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ/ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੂਪ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਨਮੂਨਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੋਵੇ।
- ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਸਨੂੰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇਗਾ: (ਏ) ਵਸਤੂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ (ਬੀ) ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ (c) ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨਮੂਨਾ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ।
- ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ, ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ, ਸਭ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 72 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਬਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐਸ.ਐਚ.ਓ ਜਾਂ ਮੁਨਸ਼ੀ ਦੇ ਚਾਰਜ ਹੇਠ ਮਲਖਾਨਾ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੰਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਥਾਣੇ ਦੇ ਮਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਮੂਨੇ, ਕਿਸੇ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਨ, ਅੰਦਰ ਐਫਐਸਐਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਐਫਐਸਐਲ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ 55 ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਐਸਐਚਓ ਜਾਂ ਮੁਨਸ਼ੀ ਜਾਂ ਮਲਖਾਨਾ ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਜੋਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਬਤ/ਸੀਲਬੰਦ ਪੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਹੋਣ ਦੇ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਧਾਰਾ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਤਤਕਾਲੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਵੇਗਾ। ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ 57
- ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਵਸਤੂਆਂ, ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਢੁਕਵੀਂ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ/ਆਈਟਮਾਂ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ 60 ਅਤੇ 61 ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ.

63. (Arvind Singh Sangwan., J.)

• ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੀਬਿਟ ਐਫਐਸਐਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਰਜਿਸਟਰ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਾ 173 (2) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਐਫਐਸਐਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ। .

• ਨੁਕਸਦਾਰ ਤਫ਼ਤੀਸ਼, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਸੈੱਲ/ਟੀਮ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਦੌਰਾਨ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਅਪੈਰਾਥ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਅਤੇ ਮਿਸਾਲੀ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

(ਪੈਰਾ ੯)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ , ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰਤੀਬ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੈਕਲਿਸਟ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਧਾਰਾ 173 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ,

(ਪੈਰਾ 10)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਪੀ.ਡੀ.ਐਫ. ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਰੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜੋ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

(ਪੈਰਾ 11)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਯੂਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ (i) ਲਾਜ਼ਮੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ 03 ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ; (ii) ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਚੈਕਲਿਸਟ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ 'ਤੇ, ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸੰਖਾ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਸਰਕੂਲੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(ਪੈਰਾ 12)

ਆਰ ਕੇ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ

CRM-M-5074 ਅਤੇ 21323-2019 ਵਿੱਚ।

ਜੋਤੀ ਗਿੱਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ

ਅਮਿਤ ਅਰੋੜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ

CRM-M-48327-2018 ਵਿੱਚ।

ਕਿਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ

ਅਸ਼ੀਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ

CRM-M-64384-2018 ਵਿੱਚ।

ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ

CRM-M-5555-2019 ਵਿੱਚ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕੇ.ਐਸ.ਡਡਵਾਲ

CRM-M-3025, 3465 ਅਤੇ 3441-2019 ਵਿੱਚ।

ਆਰ ਐਸ ਰਾਏ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ

ਗੌਤਮ ਦੱਤ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਯੂਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਈ।

ਜੋਗਿੰਦਰ ਪਾਲ ਰਾਤਰਾ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ,

ਐਮ.ਐਸ.ਨਾਗਰਾ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ,

ਸਿਦਕਮੀਤ ਸੰਧੂ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਨਵੀਨ ਸ਼ਿਓਰਾਨ, ਡੀਏਜੀ, ਹਰਿਆਣਾ,

ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ

ਦੀਪਕ ਗਰੇਵਾਲ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਹਰਿਆਣਾ।

ਅਰਵਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਂਗਵਾਨ, ਜੇ. ਓਰਲ

(1) ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ') ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ

ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਕੁਤਾਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(2) ਵਧੀਕ ਦੇ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੱਖਰੇ ਜਵਾਬ। ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ/ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਅੱਜ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਬੰਧਤਾ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ, ਸਾਰੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

CRM-M-5074-2019

(3) ਸੀਨੀਅਰ ਕਪਤਾਨ ਪੁਲਿਸ, ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੰਨਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ/ ਰੁਕਾ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਤਹਿਤ ਥਾਣੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

CRM-M-64384-2018 ਅਤੇ CRM-M-48327-2018

(4) ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਸਬੰਧ ਜਵਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਤਫਤੀਸ਼ੀ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਡੀਐਸਪੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਲ/ਐਸਆਈ ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡੀਐਸਪੀ ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

CRM-M-5555-2019

(5) ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਐਡੀ. ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਕ੍ਰਾਈਮ, ਹਰਿਆਣਾ, ਪੰਚਕੂਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮਾਲ/ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50(1) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤੀਜਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕੁਤਾਹੀ ਮੰਨਦਿਆਂ ਏਐਸਆਈ ਚੰਦੇਸ਼ਵਰ ਖਿਲਾਫ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ।

CRM-M-3025, 3465 ਅਤੇ 3441-2019

(6) ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਤਿੰਨ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੰ: 42, 43 ਅਤੇ 44 ਇਸੇ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 255 ਗ੍ਰਾਮ, 262 ਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ 250 ਗਰਾਮ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਾਊਡਰ ਦੇ ਗ੍ਰਾਮ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 72 ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ FIR ਨੰਬਰ 43 ਵਿੱਚ, FSL ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(7) ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਨੂੰ ਵੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਅਪਰਾਧ, ਹਰਿਆਣਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਜੋ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਾ ਛੱਡੀ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਆਖਿਰਕਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕੂਲਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 173 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹਨ। ਵੀ ਦਿੱਤਾ।

(8) ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਪਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਵਾਂਗ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿੱਚ **ਐਸ.ਕੇ. ਰਾਜੂ @ ਅਬਦੁਲ ਹੱਕ @ ਜੱਗਾ** ਬਨਾਮ **ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ**¹, **ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ** ਬਨਾਮ **ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ**², **ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ** ਬਨਾਮ **ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ**³, **ਵਿਜਾ ਸਿੰਘ ਚੰਦੂਤਾ ਜਡੇਜਾ** ਬਨਾਮ **ਗੁਜਰਾਤ**⁴, **ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ** ਬਨਾਮ **ਪਰਮਾਨੰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ**⁵, **ਆਰਿਫ ਖਾਨ @ ਆਗਾ ਖਾਨ** ਬਨਾਮ **ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ**⁶, **ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ** ਬਨਾਮ **ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ**⁷,

12018 (5) RCR (CrI.) 771

21999 (6) SCC 172

3ਏਆਈਆਰ 2009 ਐਸਸੀ 3036

4ਏਆਈਆਰ 2011 ਐਸਸੀ 77

52014 (2) RCR (CrI.) 40

62018 (2) RCR (CrI.) 931

7(1999) 6 SCC (CrI.) 1080

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ (Arvind Singh Sangwan vs. J.S.) ਅਤੇ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ⁹।

(9) ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ (ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ) ਵਿੱਚ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਅੱਪਲੋਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

- i) ਲਾਜ਼ਮੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

ਪੀ ਡੀ ਐਫ-1

- ਵਿਅਕਤੀ/ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਰੈਗੂਲਰ) ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਤਫਤੀਸ਼ੀ ਅਫਸਰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਐਡਹਾਕ ਏਐਸਆਈ ਹੈ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਤੇ 67 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਪੂਰਵ ਸੂਚਨਾ/ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- ਜੇ ਕੋਈ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ "ਰੁਕਾ" ਭੇਜੇਗਾ।
- ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ 72 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਪਣੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਜਾਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਅਵਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਏਗਾ।
- ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾ ਹੋਣ।

- ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50, ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਤੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ।
- ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਤੀਜਾ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
- ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੂਚੀਬੱਧ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਸਾਲ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਅਪਡੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਜਿੱਥੇ ਪੂਰਵ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 (1) ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਸੰਚਾਰ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਚਾਰ ਸਪਸ਼ਟ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਧਾਰਾ 41, 42 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।

- ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰਾਂ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ।
- ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ, ਜਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਸਿਵਲ ਦੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਭਾਗ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਸ਼ਨ ਮੀਮੋ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸੀਡੀ ਫਾਈਲ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ।
- ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਹਿਲਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਨਮੂਨਾ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਕਸਰਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- ਬਲਕ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੈਕੇਜ/ਕੰਟੇਨਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ/ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੂਪ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਨਮੂਨਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹੋਵੇ।
- ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਸਨੂੰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇਗਾ: (ਏ) ਵਸਤੂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ (ਬੀ) ਫੋਟੋਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ (ਸੀ) ਤੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨਮੂਨਾ ਖਿੱਚੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰੋ।
- ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ, ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ, ਸਭ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 72 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

- ਸਾਰੇ ਜ਼ਬਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐਸ.ਐਚ.ਓ./ਮੁਨਸ਼ੀ ਦੇ ਚਾਰਜ ਹੇਠ ਮਲਖਾਨਾ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਾਣੇ ਦੇ ਮਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਮੂਨੇ, ਕਿਸੇ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਨ, ਅੰਦਰ FSL ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ FSL ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ 55 ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਐਸ.ਐਚ.ਓ./ਮੁਨਸ਼ੀ/ਮਲਖਾਨਾ ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਜੋਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਬਤ/ਸੀਲਬੰਦ ਪੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਹੋਣ ਦੇ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਧਾਰਾ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਤਤਕਾਲੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਵੇਗਾ। ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ 57
- ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਵਸਤੂਆਂ, ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਢੁਕਵੀਂ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ/ਆਈਟਮਾਂ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ 60 ਅਤੇ 61 ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. 63.
- ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਐਫਐਸਐਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਰਜਿਸਟਰ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਾ 173 (2) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਐਫਐਸਐਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ। .
- ਨੁਕਸਦਾਰ ਤਫਤੀਸ਼, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਜਾਂਚ ਸੈੱਲ/ਟੀਮ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਦੌਰਾਨ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਅਪੈਰਾਥ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕੁਤਾਹੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਅਤੇ ਮਿਸਾਲੀ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

(10) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰਤੀਬ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਕੁਝ ਇਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਨ

ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਸੇਰੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼, ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੈਕਲਿਸਟ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਧਾਰਾ 173 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਚੈਕਲਿਸਟ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਟਿੱਕ ਮਾਰਕਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ): -

ਪੀ ਡੀ ਐਫ-II

"ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ

1. ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ/ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।

2. ਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

[ਸੈਕਸ਼ਨ 41 (1)]

3. ਕੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

[ਸੈਕਸ਼ਨ 42(1)]

4. ਕੀ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ 1 ਜਾਂ 2 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, 72 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

[ਸੈਕਸ਼ਨ 42 (2)]

5. ਕੀ ਖੋਜ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕ/ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਖੋਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਰਿਸਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਨ/ਉਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ? ਵਾਈ/ ਐਨ

6. ਕੀ ਖੋਜ ਟੀਮ ਨੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਖੋਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਮਾਲਕ/ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਖੋਜ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

7. ਕੀ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ?

ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਉਸ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ? ਵਾਈ/ ਐਨ

8. ਕੀ ਸਰਚ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ। ਵਾਈ/ ਐਨ

[ਸੈਕਸ਼ਨ 50 (4)]

9. ਕੀ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪੈਰਾਥਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਵਾਈ/ ਐਨ

[ਸੈਕਸ਼ਨ 50 (5)]

10. ਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 8 ਵਜੇ, ਉਸਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 72 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

[ਸੈਕਸ਼ਨ 50 (6)]

11. ਕੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿੱਟਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ? ਵਾਈ/ ਐਨ

12. ਕੀ ਸਾਰੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਲੇਖਾਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੈਰਾਥ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੜਤਾਲ/ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

13. ਕੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀ ਮੀਮੋ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

14. ਕੀ ਸਾਰੇ ਸਾਮਾਨ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਲੇਖ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਪੈਰਾਥ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਖੋਜ ਦੌਰਾਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੀਮੋ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

15. ਕੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਜ਼ਨ ਦੇ ਹਨ? ਵਾਈ/ ਐਨ

16. ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਪੈਕੇਜ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੈਕ ਕੀਤੇ, ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਅਤੇ ਸੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ? ਵਾਈ/ ਐਨ

17. ਕੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਜ਼ਬਤੀ ਮੀਮੋ/ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

18. ਕੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬਰਾਮਦ/ਜ਼ਬਤ

(*Arvind Singh Sangwan v. J.*)
ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਲਿਖਾਓ/ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਜ਼ਬਤੀ ਮੀਮੇ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹੋਣ,
ਜਿਸ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਸੀ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਗਵਾਹ, ਆਈਓ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ
ਅੰਰਤ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ? ਵਾਈ/

ਐਨ

19. ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲਕ/ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ
ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ IO ਦੁਆਰਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ? ਵਾਈ/

ਐਨ

20. ਕੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮੀਮੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
ਵਾਈ/ ਐਨ

21. ਕੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ
ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮੈਮੋ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਗਏ ਸਨ? ਵਾਈ/

ਐਨ

22. ਕੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਤੱਥ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ
ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮੀਮੇ 'ਤੇ ਉਸੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ? ਵਾਈ/

ਐਨ

23. ਕੀ ਪਰਸਨਲ ਸਰਚ ਮੈਮੋ (ਫਰਦ ਜਮਾਲਸ਼ੀ) ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

24. ਕੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਵਾਈ/

ਐਨ

25. ਕੀ ਜ਼ਬਤੀ/ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਬਤੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ
ਰਿਪੋਰਟ ਤੁਰੰਤ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ? ਵਾਈ/

ਐਨ

26. ਕੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਲਦੀ ਤੋਂ
ਜਲਦੀ ਮਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਲਖਾਨਾ
ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਾਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮਲਖਾਨਾ ਇੰਚਾਰਜ ਦੇ ਬਿਆਨ
ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ? ਵਾਈ/

ਐਨ

27. ਕੀ ਨਮੂਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ 72 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ

ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ FSL ਨੂੰ ਭੇਜੇ/ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ?
ਐਨ

ਵਾਈ/

28. ਕੀ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68-F ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ/ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਦੇ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ (ਐਨ ਸੀ ਬੀ) ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। /ਕਾਰਵਾਈ?

ਵਾਈ/ ਐਨ

29. ਕੀ ਸਾਰੇ ਲੀਡ/ਸੁਰਾਗ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ

ਜੁਰਮ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਬੂਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ? ਵਾਈ/ ਐਨ

30. ਕੀ ਜਾਂਚ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਹਫ਼ਤੇ / ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਿਯਮਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ? ਵਾਈ/ ਐਨ

31. ਕੀ ਐਫ ਐਸ ਐਲ ਤੋਂ ਟੈਸਟ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ? ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਸਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਵਾਈ/ ਐਨ

32. ਕੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

33. ਕੀ ਡਰਾਫਟ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਆਦਿ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

34. ਕੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਅਤੇ ਸਬੂਤ, ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ? ਵਾਈ/ ਐਨ

35. ਕੀ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਟਰਾਇਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ? ਵਾਈ/ ਐਨ

36. ਕੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਮਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਟਰਾਇਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸੀਡੀ ਫਾਈਲ

(Arvind Singh Sangwan, J.)
ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਵਾਈ.ਐਨ

ਪੀ ਡੀ ਐਫ-III

(11) ਅੱਗੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੀ.ਡੀ.ਐਫ. ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੜਤਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਾਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

(12) ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਯੂਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ (i) ਲਾਜ਼ਮੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ 03 ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਵਾਈਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ; (ii) ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਚੈਕਲਿਸਟ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਸਹਾਇਕ ਸਬ ਦੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਹਨ।

ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਤਤਕਾਲ ਸੰਦਰਭ ਲਈ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ, ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ 'ਤੇ।

(13) ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਵੀ ਹਰ ਸਾਲ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਡੀਐਸਪੀ/ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਦੀ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਿਆਰ ਹਿਸਾਬ।

(14) ਸੀਨੀਅਰ/ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰ ਰੱਖੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਨੁਕਸਦਾਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 58 ਅਤੇ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ।

(15) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਯੂਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੁਤਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(16) ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਯੂਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਥਾਈ ਵਕੀਲ ਪੀਡੀਐਫ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੋਂ 08 ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦੇਣਗੇ।

(17) ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਨਿਰੋਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(18) ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(19) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਯੂਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰ ਰਹਿੰਦੇ ਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

(20) ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਯੂਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਭੇਜੇ।

ਐਜਲ ਸ਼ਰਮਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

JOGINDER SINGH v. STATE OF
PUNJAB
(*Arvind Singh Sangwan, J.*)

13
2

गुलनैषा